

2166

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 83415

ANALIZA BILANSA

Dodatak „Narodnom Blagostanju“

BROJ 1

BEOGRAD, 4. JANUAR 1936.

GODINA VIII

Sadržaj:

Državna fabrika šećera na Čukarici
Хинка Франка синови д. д., Загреб
Конзум д. д. за промет робом у Загребу

DRŽAVNA FABRIKA ŠEĆERA NA ČUKARICI

Našim čitaocima je već poznato da u Jugoslaviji ima 9 fabrika šećera, od kojih su dve državne — na Belju i na Čukarici. S obzirom na neobično teške prilike u kojima se nalazi naša industrija šećera, bili smo prijatno iznenađeni kad smo u bilansu Državne fabrike šećera na Čukarici pročitali da je 1934/35 poslovna godina u ovom preduzeću zaključena sa dobitkom od 10,3 miliona dinara.

Međutim, smatramo da bi bilo sasvim pogrešno kada bi na osnovu ove cifre zaključili da su se prilike u našoj industriji šećera znatno popravile. Situacija se u toku prošle godine verovatno nije pogoršala, ali nije bilo ni osetnog poboljšanja. Ovu tezu potvrđuju i podaci o proizvodnji šećera, koje iznosimo u sledećoj tablici:

Godina	Površine zasejane šeć. repom u ha	Ukupna proizvodnja repe u vagonima	Ukupna proizvodnja šeć. u vagonima
1928/29	—	95.400	12.880
1929/30	—	94.580	13.160
1930/31	—	74.650	10.500
1931/32	37.138	60.873	7.509
1932/33	33.138	64.535	7.645
1933/34	24.507	47.649	6.715
1934/35	21.882	49.645	5.676

Naročiti komentar nije potreban. Dovoljno je napomenuti da je proizvodnja šećera u 1934/35 u odnosu na 1928/29 više nego prepolovljena. Uporedo s time smanjene su i površine zasejane šećernom repom, kao i ukupna proizvodnja repe. Da bi se zaštitili zemljoradnici, otkupne cene repe utvrđene su uredbom, ali su fabrike zbog smanjenja potrošnje šećera bile prinuđene da pristupe smanjenju sađenja šećerne repe. Šećerane su ipak morale da se bore s ogromnim teškoćama, jer se rešenje ne može naći u smanjenju proizvodnje, već u eventualnom povećanju potrošnje i planskom regulisanju prilika na tržištu.

Sve su fabrike morale da smanje sboju proizvodnju, pa nije čudo što neke između njih nisu mogle da pokriju sve svoje režije. U prošloj poslovnoj godini došlo je do novog pada cena, jer su pojedine fabrike pokušavale da putem nižih cena i povoljnijih uslova plaćanja povise svoju prodaju, a u vezi s tim i proizvodnju. Time su se gubici mogli samo povećati, a uticaj na potrošnju je ostao slab, jer se smanjenjem cene za pola dinara ili za dinar, na primer sa 13 na 12 dinara, ne može u jačoj meri uticati na volju kupaca.

Izvoz šećera praktički i ne dolazi u obzir, a potrošnja u zemlji je vrlo slaba. U toku prošle godine u Jugoslaviji je potrošeno svega oko 6.700 vagona šećera. S obzirom na to da je stanovništvo naše zemlje dostiglo 15 miliona, to znači da na svakog stanovnika ne otpada veća prosečna potrošnja od 4,5 kg godišnje.

Potrošnja šećera u Jugoslaviji je niža nego u ma kojoj drugoj evropskoj zemlji. U 1934 jedino je Rumunija sa godišnjom potrošnjom od 4 kg po stanovniku stajala iza nas. Potrošnja u Danskoj, Engleskoj, Švedskoj i Švajcarskoj je skoro 10 puta veća od naše.

Jačim sniženjem cena mogla bi se sigurno i kod nas potrošnja udvostručiti, a to bi predstavljalo spas kako za našu industriju šećera, tako i za zemljoradnike-proizvođače repe. Međutim, fabrike šećera došle su uglavnom već do najniže granice. Dalje spuštanje cena potpuno im je nemoguće. Glavni element za formiranje cena šećera ne nalazi se, naime, u njihovim rukama, već u rukama države. Veće sniženje cena i osetniji porast potrošnje bio bi samo onda moguć, kada bi država pristupila sniženju trošarine. Ova iznosi danas 7,50 dinara od jednog kg kristalnog, a 8,05 dinara od jednog kg šećera u kocki, bez ostalih poreza. Verovatno je da bi prihodi od trošarine čak porasli, kada bi se smanjila trošarinska stopa. Do toga ubeđenja davno je došlo Ministarstvo saobraćaja — snizivši putničke tarife, a i Ministarstvo finansija u pogledu taksa na automobile.

Uprkos dobitku od 10,3 miliona, koji je za 1934/35 poslovnu godinu iskazala Državna fabrika šećera na Čukarici, čini nam se da su naše konstatacije o stanju u šećernoj industriji tačne. Potvrđuju ih i pojedine pozicije u odnosnom bilansu, koji donosimo u donjoj tablici. Upoređenjem bilansnih pozicija iz prošle godine sa onima iz jedne ranije godine, u kojoj se proizvodnja već počela primetno smanjivati, dolazi se do zaključka, da pomenuti dobitak nije izazvan »sjajnom konjunkturuom« industrije šećera, već drugim okolnostima.

Račun izravnanja

Aktiva	1930/31		1934/35	
	u hiljadama dinara			
Gotovina:				
u blagajni	108		30	
žiro račun kod banaka	18.626	18.734	4.841	4.871
Dužnici:				
tekući račun	—		9.309	
garancije	—		12.337	
fabrični ekonomski	162		397	
predujmovi 1921/25	1.013		916	
predujmovi 1929/35	2.154		1.709	
predujmovi 1931/31	8.669		—	
penz. fond	—		369	
prenosna kamata	—		30	
Min. Fin. rač. viškova	9.712		—	
komitenti za šećer	2.301		—	
razni dužnici	2.582	26.596	—	25.067
fabrikati		22.650		46.529

Nepokretnosti:				
zemljište i zgrade	9.660		9.329	
celokup. maš. uređaj	7.650	17.310	6.635	15.964
Razna imovina:				
pokretnosti	2.777		1.746	
vrednosti rez. fonda	6.946		4.068	
hart. od vred. u trez. M. F. —		9.723	6.947	12.761
Pasiva				
Obrtni kapital		41.740		43.301
Rezervni fond		10.726		11.035
Fond za obnovu		11.828		13.695
Specijalni fond		1.320		—
Pensionirni fond		—		462
Poverioci:				
M. F. dotacija dobiti	12.205		8.362	
M. F. trošarina	10.977		—	
privatni poverioci tek.	1.461		2.006	
prenosni poverioci	1.517		919	
otpisi duž. M. Pravde	1.013		916	
šećer u komisijama	777		4.882	
poverioci garancija	—		12.337	
neispl. repa	—		20	
tantijema	1.445	29.399	310	29.752
Hartije od vred. rez. fonda				6.947
Zbir bilansa		95.013		105.192

Slika završnih računa je vrlo interesantna. U praksi pada u oči prva pozicija, naime Obrtni kapital, koji u poslednjoj godini iznosi 43,3 miliona dinara. Kao državno preduzeće fabrika nema sopstvene glavnice. Pozicija „Obrtni kapital“ formirana je iz čiste dobiti, najvećim delom u 1926/27 i 1927/28 godini. Ova pozicija ne predstavlja sav obrtni kapital fabrike. Fondovi (za obnovu i rezervni) iznose blizu 25 miliona dinara, a poverioci 29,7 miliona.

Među poveriocima iskazano je na prvom mestu Ministarstvo finansija sa 8,36 miliona dinara za čistu dobit, koja je preostala posle odvajanja za fondove i nagradu upravi i osoblju. Poverioci garancija, prema kojima se u aktivni nalaze dužnici garancija, iskazani su sa 12,337.723 dinara. Treću znatniju poziciju među poveriocima predstavlja pošiljaoci šećera u komisijama, koji su iskazani sa 4,88 miliona. U stvari iza ove pozicije stoji Državna fabrika šećera na Belju. Ako se od ukupnog iznosa poverioca (29,7 miliona) oduzmu pomenute tri pozicije, videće se da Fabrika uglavnom i nema poverioca. To znači da ona ne mora da plaća nikakve kamate. U tom pogledu Fabrika na Čukarici je u povoljnijem položaju od svih ostalih fabrika šećera, čak i od onih koje su kapitalom najjače.

Odvajanja za fondove vrše se redovno; oni su ipak u poslednjoj godini prema 1930/31 samo za oko jedan milion dinara veći. U toku poslednjih godina smanjivan je i „fond za obnovu“, jer su na račun fonda nabavljena nova postrojenja.

Nije manje interesantna ni struktura aktive. Vrednost nepokretnosti, koje se sastoje iz zemljišta, zgrada i celokupnog mašinskog uređaja, iskazana je sa nepunih 16 miliona dinara. Početkom 1926, kada je fabrika postala državnom svojinom, mašine su joj bile, doduše, starije, i sa malim kapacitetom, ali su u međuvremenu dobrim delom zamenjene i modernizovane. U vezi s tim neće biti bez osnova pretpostavka, da je današnja stvarna vrednost investicija znatno veća. Zbog toga nećemo ovom prilikom da izračunavamo odnos između čistog dobitka i vrednosti investicija, jer bi i dobiveni koeficijent iskorišćenja predstavljao samo jednu hipotetičnu cifru. Kod vrednosti investicija od 16 miliona čisti dobitak od 10,3 miliona predstavlja svakako neobično zadovoljavajući uspeh.

Vrednost fabrikata na lageru, naime šećera, melase i rezanaca iskazana je u poslednjoj godini sa 46,5 miliona dinara.

To znači da je neprodana roba, u odnosu na 1930/31, više nego udvostručena. Pre 1930/31 situacija je u tom pogledu bila još povoljnija. Tako je na pr. 1928/29 vrednost fabrikata na lageru iznosila samo 13,8 miliona, a 1927/28 čak — samo 7,8 miliona dinara. Stanje lagera očigledan je dokaz za to, da situacija naše šećerne industrije nije najpovoljnija. Ne treba misliti da je Čukarička fabrika u tom pogledu usamljena. Naprotiv. I bilansi drugih fabrika šećera pokazuju slične ili još veće zalihe. To je opšta pojava, kojoj se ne treba čuditi s obzirom na činjenicu da je potrošnja šećera brže opadala nego proizvodnja.

Gotovina u blagajni i po žiro-računu kod banaka iznosi 4,87 miliona dinara prema 18,7 miliona u 1930/31 godini, što je zaista predstavljalo neobičajenu pojavu. Ranijih godina gotovina je često nadmašila za skoro 100% celokupnu vrednost zemljišta, zgrada i fabričkog uređaja. Kao što se vidi, danas je kretanje gotovine normalno.

Ukupni iznos dužnika iskazan je sa 25,06 miliona dinara i samo se neznatno promenio u odnosu na 1930/31. Ipak, ako bi se oduzeo iznos garancija od 12,3 miliona, koji predstavlja dužnike naročite vrste, videlo bi se da je iznos dužnika u 1934/35 manji od 13 miliona. Od toga otpada 9,3 miliona na dužnike po tekućim računima i 2,6 miliona na predujmove. U 1930/31 ovi poslednji su iznosili 11,8 miliona dinara. Smanjenje predujmova je u vezi sa smanjenjem površine zasađene repom.

Račun gubitka i dobitka

Rashodi	1930/31		1934/35	
	Održanje fabr., plate i dr.	7.792		5.709
Porez i prirez	5.846		4.674	
Otpisi	1.402	15.040	914	11.297
Podela čiste dobiti:				
Rez. fondu 5%	803		516	
Fondu za obnovu 10%	1.606		1.032	
Nagrada upravi	642		103	
Nagrada osoblju	803		206	
Penz. fondu	—		100	
Dobit Min. Fin.	12.205	16.059	8.362	10.319
Prihodi				
Od proizvodnje	27.573		19.935	
Vanred prih., kamata, prov.	3.526	31.099	1.681	21.616
Zbir prihoda ili rashoda		31.099		21.616

Prihodi od proizvodnje iznosili su u poslednjoj godini 19,93 miliona prema 27,57 miliona u 1930/31 ili čak 66,36 miliona u 1926/27 godini. Rashodi su reducirani do krajnjih granica mogućnosti. Tako na primer za održavanje fabrike, plate, nadnice i ostale rashode izdato je samo 5,7 miliona prema 7,8 miliona u 1930/31 i 11,1 miliona u 1928/29 godini. U istom razdoblju tantijema je smanjena sa 15% na 3% od dobitka.

Za porez i prirez izdato je 4,67 miliona dinara. To znači da se fabrika šećera na Čukarici razlikuje od većine drugih državnih preduzeća, koja imaju karakter monopola. Iako državna, ipak fabrika ne uživa nikakve specijalne privilegije, već je izložena slobodnoj konkurenciji kao i sve ostale fabrike šećera. Ako je uprkos tome uspela da završi poslednju poslovnu godinu sa srazmerno najboljim rezultatom, zasluga pripada s jedne strane povoljnoj strukturi samog preduzeća, a s druge strane licima koja njome upravljaju.

U upravi Državne fabrike šećera na Čukarici nalaze se sledeća gospoda: Inž. Stanoje Nedeljković, kao predsednik, Ljubomir Pokorni i Sima Milošević, kao članovi. Direktor je g. Velimir Đurđić.

ХИНКА ФРАНКА СИНОВИ Д. Д., ЗАГРЕБ

У Југославији нема скоро никога коме би био непознат Франков додатак кафи. Међутим, много је мањи број оних који знају и то, да предузеће Хинка Франка синови д. д. долази међу највећа наша домаћа акционарска друштва. Франкова фабрика је поред тога једно од наших најстаријих и најслободнијих предузећа. То је раније била инокосна фирма, а 1920 године претворена је у акционарско друштво. Друштвена главница износи данас 40 милиона динара. Ова цифра јасно говори о огромној финансијској снази фабрике, јер је ноторно да у Југославији има врло мален број индустријских предузећа са главницом од 40 или више милиона динара.

Фабрика производи сурогате и додатке кафи, сладну кафу, кафу од ражи и смокава. Њени су производи у нашој држави тако уведени и омиљени и у најширим народним слојевима, да су и нека друга предузећа покушала са читавим низом сличних препарата. У сврху рекламе друге фабрике су често делиле своје препарате и бесплатно. Међутим, огромна већина потрошача остала је и после проба код Франка. У том погледу могло би се готово рећи, да Франк има неку врсту монопола за додатке кафи и кафине сурогате. Када неко већ троши сурогате кафе, не задовољава се „сурогатом сурогата“, већ троши у првом реду кафу Франк, која ужива најлепшу репутацију, чак и у најзабаченијим селима.

Привредна депресија осетила се, ипак, и на билансу ове фабрике. Кафу Франк троши првенствено радништво и средњи сталеж. Због смањења прихода смањени су и издаци, а у вези с тим и потрошња кафе. Потрошња шећера у земљи пала је за 30—50%. У истој мери морала је бити смањена и потрошња кафе и кафиних сурогата, бар код средње и мање имућних људи.

Главна сировина за производњу сурогата кафе је цикорија, коју фабрика Хинка Франка Синови набавља у нашој земљи. Ми имамо знатан број фабрика које повлаче потребне сировине највећим делом из иностранства, иако би се исте могле производити и код нас. Фабрика Хинка Франка Синови је у том погледу много урадила. Она је већ одавна придобила сељацима из неких крајева, нарочито из околине Крижеваца и Беловара, за гајење цикорије. Тиме је постигнута двострука корист. Сељаци имају осигурану прођу за знатан део своје производње, а средства плаћања не морају ићи у иностранство ради набавке сировина.

Биланси Хинка Франка Синови д. д. за неколико последњих година дају следећу слику:

Рачун изравњања

Актива	1930.	1932.	1933.	1934.
	у хиљадама динара			
Благајна	468	522	1.364	1.407
Дужници	200	301	1.936	5.871
Залихе и направе	85.826	74.743	63.466	57.405
Пасива				
Главница	40.000	40.000	40.000	40.000
Резерва	3.792	3.541	2.714	2.800
Латентна резерва	—	—	—	8.743
Банке (повер.)	38.386	29.388	19.663	11.945
Добитак	4.301	2.738	2.540	1.195
Збир биланса	86.498	75.567	66.766	64.683

Рачун губитка и добитка

Расходи	1934
Трошкови производње	13.132
Продајни и општи посл. трошк.	18.384
Отписи	2.491
Течајне разлике	3.961
Пренос добитка	799
Добитак 1934	396

Приходи

Пренос добитка 1933	799
Приходи од продаје	38.364
Збир прихода—расхода	39.163

Збир биланса у 1934 години износи 64,68 милиона динара према 66,76 милиона у претходној години и 86,5 милиона у 1930.

Актива се састоји из три позиције: Благајна, Дужници, Залихе и направе. Кретање ових позиција није равномерно. Благајна показује постепени пораст. Стање концем 1934 према оном из 1933 није се, додуше, много променило, али је готовина од 1932 до 1933 порасла за скоро милион динара. Ситуација код банака приморала је и многа друга индустријска предузећа да у својим благајнама држе веће износе готовине, како би могли удовољити свим обавезама, у првом реду у погледу чиновничких плата и радничких надница. Франкова фабрика ради, иначе, са преко 200 радника, а даје посла и извесном броју трговачких путника.

Дужници су раније били незнатни; у 1933 години порасли су на 1,93 милиона, а у 1934 и та је цифра утростручена, тако да је ова позиција изнела 5,87 милиона. То је у вези с привредном депресијом. Док је куповна снага потрошача била јача, предузеће је могло радити за готово и не одобравати вересију. Сада се нашло пред дилемом, да приступи кредитирању или даљем смањењу продаје. Извесну улогу играла је при томе можда и конкуренција других фабрика, јер трговци-детаљисти форсирају наравно ону робу коју могу да добију уз повољније услове плаћања.

Насупрот порасту благајне и дужника, залихе и направе се постепено смањују: са 85 милиона у 1930 на 78 у 1931 години; 74 у 1932 години, 63 у 1933, и најзад на 57 милиона у 1934 години. Како су инвестиције и залихе билансиране у једној позицији, тешко је тачно установити колико отпада на инвестиције, а колико на залихе. Код направа смањење може доћи једино од амортизационе квоте. Према томе смањење се мора углавном односити на залихе, што је у вези са смањењем производње због опадања конзума.

Упоредо са смањењем залиха и направа у активи, смањују се и повериоци у пасиви. У 1934 они износе 11,94 милиона према 19,66 милиона у претходној години и 38,38 милиона у 1930. Приватних поверилаца нема, јер фабрика дугује искључиво новчаним заводима. Разуме се, да је у вези с тиме поправљена и структура пасиве. Однос између сопствених и туђих средстава постао је са 4 према 1 необично повољан.

Последње године јавља се у пасиви и једна нова позиција — латентна резерва, која је исказана са 8,74 милиона динара. Латентна резерва разликује се од других резерви по томе што не претставља остварени добитак (због чега се не би смела ни опорезивати), него једноставну помоћну позицију за опрезно билансирање. У активи су исказане извесне имовинске вредности, које у моменту билансирања још евентуално постоје, али се не зна да ли ће се оне стварно и реализовати, или ће се доцније смањити, или можда и сасвим изгубити. Предвиђајући будући ризико предузеће се брани од евентуалних потреса, којима би, иначе, могло бити изложено.

Интересантан је и рачун губитка и добитка јер обухвата све приходе и расходе, тако да се, на пример, тачно види однос између трошкова производње и оних администрације и продаје, као и продајни ефекат. Овај последњи је износио (милиона):

1930	1931	1932	1933	1934
60,3	53,5	41,2	40,8	38,4

У 1934 спало је на трошкове производње 13,13 милиона, а на продајне и опште пословне трошкове 18,38 ми-

лиона динара. У 1931 производни трошкови су износили 23, а продајни и општи 20,6 милиона. То значи да су се трошкови производње углавном кретали паралелно са приходима од продаје, док су продајни трошкови само незнатно смањени. Један доказ више, да је због депресије с продајом ишло теже.

Ранијих година остварени добитак је онемогућивао сразмерно доста повољно укамаћење главнице. Он је износио (у милионима динара):

1930	1931	1932	1933	1934
4,30	4,47	2,74	2,54	0,39

Насупрот томе, 1934 година завршена је са добитком од само 396 хиљада динара. То значи да је укамаћење остало испод 1%. С обзиром на врло опрезно пословање и на неумањени реноме Франкових производа, можемо се надати да ће пословни резултат у идућој години бити сигурно повољнији.

У управи се налазе следећа г. г.: Валтер Франк, Роберт Мишулин, Иван Х. Франк, Др. Јосип Посиловић, Драгутин Штигл, Антун Рупрехт, Метод Бенда, Јосип Храбовски.

КОНЗУМ Д. Д. ЗА ПРОМЕТ РОБОМ У ЗАГРЕБУ

Трговином на мало животним намирницама некада су се бавиле само радње које су припадале појединцима. Нико није ни слутно да ће у детаљној трговини животних намирница моћи да се афирмирају и акционарска друштва. Данас је то стварност. На западу није ништа необично да акционарска друштва подржавају продавнице за животне намирнице готово у свим већим местима, а у већим градовима чак по неколико. Акционарска друштва и филијални дућани у трговини животних намирница нису више ни код нас никаква реткост. Једино слично друштво наследили смо од старе Аустрије — фирму Јулио Мајнл. Ово предузеће имало је своје продавнице скоро у свим већим местима бивше монархије. Из филијала које су остале у Југославији основано је непосредно после рата засебно акционарско друштво.

Пре неколико година почеле су и неке домаће велике радње животним намирницама да оснивају филијалне продавнице. То је учинила и фирма Конзум д. д. за промет робом у Загребу. Углавном држе се исти артикли које има и Јулио Мајнл, а највише кава, чај, пиринач, чоколада, бонбони и остала колонијална и деликатесна роба. Поред филијалних продавница у Загребу, Конзум д. д. било је основало и властиту филијалу у Сплиту. Конзум д. д. основано је 1919 године. Међутим, у то доба предузеће је радило искључиво на велико. Увозило је колонијалну робу и продавало ју је мањим трговцима у унутрашњости и колонијалним и деликатесним радњама у Загребу.

Главница је износила у прво време 2 милиона круна. 1920 године повећана је на 4 милиона круна, а 1922 године 4 милиона круна претварају се у 1 милион динара. Данашња главница износи 2 милиона динара. Упркос тешким привредним приликама предузеће је било у стању да у последњој години покаже повољније резултате.

Биланси за неколико последњих година пружају следећу слику:

Актива	1929	1930	1931	1932	1934
		у хиљадама динара			
Готовина	131	82	133	73	121
Ефекти	150	150	150	—	130
Залихе робе	995	946	892	1.108	1.309
Дужници	2.457	2.808	2.105	1.679	1.887
Јамчевине	—	—	—	—	8
Некретнине	490	490	490	490	490
Инвентар	47	40	35	35	35
Возила	29	10	8	8	8

Пасива

Главница	1.000	1.000	1.000	1.000	2.000
Резерва	600	600	650	675	700
Повериоци	2.587	2.826	2.085	1.711	584
Банка	—	—	—	—	535
Дивиденда	—	—	—	—	0,5
Добитак	23	101	78	11	168,5
Збир биланса	4.300	4.528	3.815	3.402	3.988

У односу на 1932 у 1934 години збир биланса је порастао за близу 600 хиљада динара. Повериоци су, додуше, за исто толики износ смањени — са 1,71 милиона на 1,12 милиона динара (Повериоци 584 хиљаде и банка 535 хиљада). Међутим, насупрот томе повећана је и готовина са једног на два милиона динара. С друге стране порастао је и резервни фонд за 25 хиљада — са 675 на 700 хиљада динара, а исказани добитак је такође знатно већи — 155 хиљада, односно са преносом из 1933 године 168,5 хиљада динара према самим 11 хиљада у 1932 години.

Интересантне су и промене у активи. Готовина је повећана за 50 хиљада — са 73 на 121 хиљаду динара. Позиција ефекти износила је дуго година 150 хиљада динара. У 1932 та позиција је елиминирана, али се у 1934 опет јавља са износом од 130 хиљада динара. Залихе робе показују у току последњих година стаалан пораст. То је и разумљиво с обзиром на то што се сада тежиште посла ставља на властите детаљне продавнице, док се раније углавном радило само о продаји мањим трговцима. Потребно је да свака продавница има знатан асортиман свих артикала с којима ради.

У односу на 1932 и дужници су у 1934 порасли за око 200 хиљада динара. С обзиром на то што се форсира продаја у властитим продавницама, требало би очекивати супротно кретање дужника, јер детаљне продавнице раде готово искључиво за готово. Међутим, пораст дужника доказује, да се још увек обраћа велика пажња и продаји робе мањим трговцима.

Повећањем главнице са једног на два милиона динара необично се поправио однос између сопствених и туђих средстава. Управа је и раније настојала да у том погледу постави предузеће на што је могуће здравију основу. Док су у 1930 властита средства стајала према туђима као 4 према 7, тај се однос у 1931 поправља на 4 према 5, у 1932 години на 4 према 4, а у 1934 чак на 4 према 1^{3/4}. И однос између инвестиционе и обртне имовине у активи је сасвим здрав, јер прва према другој стоји као 1 према 6.

Пада у очи да је амортизација инвестиција слаба. Вредност инвентара у 1934 исказана је са 35 хиљада динара, односно с износом који је само за 12 хиљада мањи од оног из 1929. Слично је и с позицијом возила, а некретнине исказују се већ неколико година у непромењеном износу од 490 хиљада динара. Међутим, ствар се може лако објаснити, кад се зна да су цене некретнинама у Загребу стално расле.

У 1934 био је необично повољан и међусобни однос између позиција активе и пасиве. Само једна петина властитих средстава била је довољна да покрије целу инвестициону имовину (некретнине, инвентар и возила). Са преостале четири петине властитих средстава покривени су ефекти, готовина, залихе робе и преко једне трећине дужника. За другу трећину дужника служе банкарски кредити, а за последњу — остали повериоци.

Остварени добитак омогућио би исплату дивиденде од 7,5%, што за данашње прилике представља сасвим задовољавајући резултат.